

(Šhvajzi letaf kebri veliko fhkodo delajo.) V vezhkih kantonih se kmetovavzi prav slo persadevajo, to fhkodljivo shival pokonzhati. Lanfko léto fo v devetih fofefkah 114,304 bokalov (pintov) ali po fhktivilu fedemfsto in devet in dvajset milionov kebrov nabrali in koriftno porabili. Nek úmni mosh je is njih drago vifhnjévo barvo (Berlinerblau) pridobil. Zhe bi tudi pri naf kmetovavzi kebre tako salesovali, kakor gre, koliko shita, drevesov in drusiga selifha bi ohranili! koliko kebroviga olja bi fi s njimi lahko pridobili ali pa faj dobriga gnoja. Nizh na svetu fhkodljiviga ni, kar bi tudi koriftno ne bilo, ako ga zhlovek le oberiniti sna!

Stare povésti is Ljubljane.

(Maliferpan v letu 1799). Vodnikove „Novize“ od tega mézja pifhejo: „Stari ludje nepomnio, de bi kdaj poleti tako malo merlizhov per naf bilo, kakor letaf. Deflih je vrozhina na naglim sazabela, vunder nobeden ni vmerlfkus fhtrinajft dni, od perviga dne tiga mézja do petnajftiga. Sizer je v Ljublani kaj posebno redkiga, kadar dva ali tri dni nobeden nevmerje.“

(Naj mi fhe kdo stare zhafe hvali!) V Vodnikovih „Novizah“ leta 1798 beremo to le pergodbo, od ktire on pravi, de ni smifhlena, ampak refnizhna: „Ena lepa rezh sa nauk shenam inu moshem fe je ne davno pergodilo v Lublanfki krafii. Nek mosh pride pred gosposko savolo toshbe, kér ga je fofed toshil; on profi, de bi ga gosposka nefilila, de bi fe on fam zhes toshnika sagovarjal, temuzh de bi gosposka njegovo sheno namefti njega gorivfela. Gospod ga prafha: ali fi neupafh fam toshniku odgovor dati? ali je mar shena gospodar per tvoji hifhi? Mosh pravi: Profim, naj shena namefti mene pravdo ispele, sato ker pervizh ob fedajnim zhafu vse narobe po fveti gre, naj pa tudi shena namefti moshha bode. Drugizh fim jes per hifhi le kakor otrok bres ftarifhev, ona pa dela, kar hozhe in hlazhe nofi. Tretizh bo pravda narbol fkusi njo doblena, sakaj nje jesik je smiraj na mokrim, njena bo vfelej ta sadna.“

Urno, kaj je noviga?

(Perva hitra natifkavniza (Schnellpresse) v Ljubljani) je 26. Roshnizveta per natifkovavzu nafhkih Noviz gosp. J. Blasniku sazabela delati; danafhne Novize s zhetertim listam „Vinoréje“ fo prvi natif té nove mafhine: naj bo to tudi nafhim naflednikam sa prihodne zhafe rezheno! Ta natifkavniza ni kakofhna navadna mafhina, in káshe, kaj vse zhlovefhka umetnoft samore! Kar fta samogla dva zhloveka s navadno natifkavnizo zeli dan ftoriti, to ftori ta nova mafhina v dvéh urah. Ona vse per natifu potrebne opravila fama dela; tifkarfko zhernilo fi fama pripravlja, zherke s njim pomafhe, fama natifka i. t. d. Tri delavze potrebuje, eden goni veliko koló, drugi sa natif perpravljene pole pipirja v njo vloshuje, tretji jih pa v enimu hipu na eni ftрани natifnjene, is nje prejemplje. — Kér bodo gotovo nafhi bravzi radi svedili, kje in kdaj fo perve hitre natifkavnize jeli napravljati, jim ob kratkim to lepovémo: Ném zam gre zhaft té snajdbe; natifkovavez Friderik König is Eislebna na Šakfonfkim in vmetnik J. Bauer is Štutgarda fta v Londonu, poglavitnimu mestu Anglijanov, pervo

hitro natifkavnizo napravila, s ktéro je bil 29. Listopada 1814 angleshki zhafofif, „Times“ s imenam, vpervizh natifnjen. V létu 1817 fta pa na Némfhkim fhteri take natifkavnize naredila in od takrat fo jih bolj pogoftama prizheli narejati; takó, de jih imajo sdaj vezhidel she po vfih imenitnih natifkarijah. —

Zhe bi kdo to vmetno isdelano natifkavnizo shelel viditi, naj jo gre k natifkavzu gosp. J. Blasniku gledati; radovoljen mu jo bo pokasal.

(Kér fo kose letaf na Kranjfkim) sopet prav pogoftama otroke in odrashene ljudi napadale, in smiraj bolj vfakdanje fkufhnje uzhé, de ftavljene kose zhes vezhlet fvojo mozh sgubé, in zhloveka ne samorejo pred kushnimi kosami obvarvati, sato je z. k. poglavarftvo vfim sdraviteljem priporozhilo, ne famo odrashenim otrokam ampak tudi drugim starejfhim ljudem kose v drugizh ftaviti. V hifhi meftne Ljubljanfke gosposke jih ljudem she vezh tednov ftavijo, med temi tudi vfaki torek in zhetertek popoldan uzhenzam Ljubljanfkih fhof; do fedaj fo jih okoli 500 otrokam in odrashenim v Ljubljani poftavili.

Kmetifke opravila v mézju Maliferpanu.

V temu mézju pride delo na enkrat s kupam: kofhnja, shetev, oranje in fetev; vunder fe morajo tudi sraven tega fhe druge opravila dopolniti. — Repo fejati in pleti. Kapuf na sélniku, krompir in turfhizo okopavati, njive v drugo prafhiti sa jesénfko fetev. — V vertu plevel potrebi, srélo féme oberi, in vfakimu femenu snamnje perdeni, de fe posnej smotil ne bofh. — Šadno drevje, zhe mu vrozhina nadlégva, s vafhim maham obloshi, bo vrozhina in fufho lofhej preterpélo. — V deshevnihi dnevih fe lan ruje in rafla. — Po drevéfah ofé, ferfhéne, mravljinke in drugo fhkodljivo golafen satiraj, in de bofh s njimi manj opraviti imel, ne posabi, kar fim ti v mézju Velikitravnu sa ptizhe perporozhil, ne perpufti mladizhev loviti ali satirati. — Zhe bób, kadar zveté, rijà ali ufhi pohkodvati hozhejo, je dobro, verhizhke potergati mu. — Ako ti muhe v kuhini, v hifhi ali v hlévu nadleshvajo, pokadi s buzhnim perjam, bojo muhe pozerkale. — Kvas sa kruh dobro ofóli, de kruh fpléfnil ne bo. — Kofhtrune med ovzé, in bika med krave fpufti. — Jagneta v deshju na pafho ne isgajnaj; selene klaje shivini ne polagaj. — Šadej fe rad jafstrob in dihur k hifhi perkradeta; imej per kuretni fkerbno okó, de ti kaj odnéfla ne bota.

K.

Danafhnimu listu je zheterti del vinoréje perdján.

Shitni kup.	V Ljubljani		V Krajnju	
	26. Roshnizveta.		24. Roshnizveta.	
	fl.	kr.	fl.	kr.
1 mernik Pfhénize domazhe	1	21	1	28
1 „ „ banafhke	1	24	1	24
1 „ Turfhize . . .	1	2	1	5
1 „ Sorfhize . . .	—	—	—	—
1 „ Rèshi . . .	—	57	1	4
1 „ Jezhmena . . .	—	—	1	—
1 „ Profa . . .	1	1	1	—
1 „ Ajde . . .	1	6	1	5
1 „ Ovfa . . .	—	58	—	40

V Ljubljani. Natifnil in saloshil Joshef Blasnik.